

Besluit van Gedeputeerde Staten van Utrecht

Onderwerp	Ontheffing Soortenbescherming overig	Datum	15 februari 2023
Zaaknummer	Z-PU-2023-001853	Team	Vergunningverlening Natuur en Landschap
Briefnummer	D-PU-2024-00002078	Van	Servicebureau
Uw referentie	-	Telefoonnr.	030 258 91 11
Ontvangstdatum	27 september 2023	E-mail	servicebureau@provincie-utrecht.nl
Bijlage	1. Voorschriften bij de ontheffing		

Stichting Snorhaar heeft een aanvraag ingediend voor een ontheffing in het kader van de Wet natuurbescherming voor het onderdeel soortenbescherming. De aanvraag heeft betrekking op opvang- en educatie activiteiten in de provincie Utrecht en heeft zaaknummer Z-PU-2023-001853.

1. Besluit

We hebben op basis van de Wet natuurbescherming en het Beleidskader Wet natuurbescherming provincie Utrecht 2017 besloten:

- Ontheffing te verlenen van de verbodsbepalingen die genoemd zijn in artikel 3.10, eerste lid, aanhef en onder a, van de Wet natuurbescherming voor zover dit betreft het opzettelijk doden of vangen van de egel en de eekhoorn.
- Ontheffing te verlenen van de verbodsbepalingen die genoemd zijn in artikel 3.24, tweede lid, van de Wet natuurbescherming, voor zover dit betreft het zich buiten gebouwen bevinden met vangmiddelen, te weten vangnetten en vangkooien.
- Ontheffing te verlenen van de verbodsbepalingen die genoemd zijn in artikel 3.34, eerste lid, van de Wet natuurbescherming, voor zover dit betreft het uitzetten van de egel en de eekhoorn.

- Geen ontheffing te verlenen van de verbodsbepalingen die genoemd zijn in artikel 3.10, eerste lid, aanhef en onder a, van de Wet natuurbescherming voor zover dit betreft het opzettelijk doden of vangen van de haas en het konijn.
- Geen ontheffing te verlenen van de verbodsbepalingen die genoemd zijn in artikel 3.34, eerste lid, van de Wet natuurbescherming, voor zover dit betreft het uitzetten van de haas en het konijn.

We verlenen de ontheffing voor de periode van de verzenddatum van de ontheffing tot en met 1 januari 2029.

Aan deze ontheffing van de Wet natuurbescherming hebben we voorschriften en het "Protocol opvang niet aangewezen diersoorten en beschermd diersoorten" verbonden. Deze voorschriften (bijlage 1 van deze beschikking) en het protocol (opgenomen in voorschrift 12) moeten samen nageleefd worden en maken integraal deel uit van deze ontheffing.

Hieronder kunt u lezen waarom we dit besluit genomen hebben.

2. Motivering van het besluit

2.1 Omschrijving van de aanvraag

De aanvraag heeft betrekking op de gehele provincie Utrecht. Het doel van de activiteiten is het vangen, vervoeren en verzorgen van zieke, gewonde en hulpbehoevende egels, eekhoorns, hazen en konijnen met het doel deze uiteindelijk weer in goede conditie terug te plaatsen in de natuur. Indien de gezondheid van een dier het niet toestaat om in de toekomst terug te kunnen keren naar de natuurlijke omgeving, wordt het opgevangen dier geëuthanaseerd. Hiernaast wordt op de opvanglocatie educatie gegeven aan bezoekers over de opgevangen diersoorten. Het delen van kennis met landelijk publiek wordt vormgegeven buiten de opvanglocatie, middels campagnes, sociale media en folders.

De opvang activiteiten worden door de oprichters van de stichting al geruime tijd uitgevoerd middels vrijwilligerswerk bij andere soortspecifieke opvangcentra in Nederland. Voor Stichting Snorhaar is niet eerder een ontheffing verleend.

U vraagt ontheffing van de verbodsbepalingen genoemd in de artikelen 3.10, eerste lid, aanhef en onder a; artikel 3.24, tweede lid en 3.34, eerste lid, van de Wet natuurbescherming voor wat betreft de egel (*Erinaceus europaeus*), de eekhoorn (*Sciurus vulgaris*), de haas (*Lepus europaeus*) en het konijn (*Oryctolagus cuniculus*). U vraagt ontheffing voor de periode van 1 januari 2024 tot en met 1 januari 2029, voor het volgende opvangadres:

Tuincentrum Steck Utrecht
Gageldijk 3
3566 ME, Utrecht

U vraagt ontheffing van de verbodsbepalingen genoemd in artikelen 3.10, eerste lid, aanhef en onder a, en 3.34, eerste lid, van de Wet natuurbescherming voor wat betreft de haas en het konijn. Deze artikelen zijn echter niet van toepassing omdat de haas en het konijn op de vrijstellingslijst van provincie Utrecht opgenomen zijn. Omdat het opzettelijk doden, vangen en uitzetten van de haas en het konijn niet verboden is, is ontheffing niet nodig.

U moet zich wel houden aan de zorgplicht zoals bedoeld in artikel 11.27 van het Besluit activiteiten leefomgeving.

2.2 Gevolgde procedure

We hebben de aanvraag behandeld volgens hoofdstuk 5 van de Wet natuurbescherming en afdeling 4.1.1 van de Algemene wet bestuursrecht. Op 7 oktober 2023, 8 oktober 2023 en 8 februari 2024 heeft u de aanvraag aangevuld.

2.3 Toetsingskader

Op 1 januari 2024 zijn de Omgevingswet en de Aanvullingswet natuur Omgevingswet in werking getreden. Als een aanvraag om een natuurvergunning is ingediend vóór het tijdstip van inwerkingtreding van de Omgevingswet blijft op grond van artikel 2.9, eerste lid, aanhef en onder a, van de Aanvullingswet natuur Omgevingswet het recht zoals dat gold onmiddellijk vóór dat tijdstip van toepassing tot het besluit op die aanvraag onherroepelijk wordt.

Dat betekent dat in dit geval de Wet natuurbescherming, het Besluit natuurbescherming en de Regeling natuurbescherming, zoals deze golden vóór 1 januari 2024, van toepassing blijven.

De egel en de eekhoorn zijn beschermd op grond van artikel 3.10 van de Wet natuurbescherming.

2.4 Toetsing ontheffingsvoorwaarden

We kunnen de ontheffing voor de Wet natuurbescherming alleen verlenen als voldaan is aan elk van de volgende voorwaarden:

1. er bestaat geen andere bevredigende oplossing (alternatievenafweging);
2. er is een geldig wettelijk belang (belangenafweging);
3. er wordt geen afbreuk gedaan aan het streven de populaties van de egel en de eekhoorn in hun natuurlijke verspreidingsgebied in een gunstige staat van instandhouding te laten voortbestaan. (ecologische beoordeling).

Hieronder leest u de toetsing en conclusies op deze voorwaarden.

a) Alternatievenafweging

Omschrijving van de alternatieven

U heeft onderzocht of er redelijke alternatieven zijn voor de werkwijze van de opvang activiteiten. In het Algemeen Beleid van 27 september 2023 beschrijft u de werkwijze als volgt.

De opvang- en educatie activiteiten worden uitgevoerd in specifiek hiervoor gerealiseerde faciliteiten, met aangepaste geluidsbeheersing, klimaatbeheersing en hygiënemogelijkheden. De binnen voorzieningen zijn gerealiseerd in een deel van het magazijn van tuincentrum Steck te Utrecht, de buitenverblijven grenzen hieraan. De wildopvang is alleen toegankelijk voor vrijwilligers en personeel; de dieren worden via een aparte buitendeur in het magazijn binnengebracht. In het binnen deel is een aparte educatieve ruimte welke toegankelijk is voor publiek.

Hulpbehoevende dieren worden na telefonisch overleg met de vinder doorwezen naar een dierenartspraktijk of het opvangcentrum. De dieren worden door de vindsters of dierenambulance naar het opvangcentrum gebracht,

of worden hiertoe opgehaald door vrijwilligers van Stichting Snorhaar. Moet een dier eerst gevangen worden, dan wordt dit met de hand of middels een vangnet uitgevoerd. Vangkooien worden alleen binnen eigen faciliteiten toegepast en hier wordt te allen tijde toezicht op gehouden. Na het vangen wordt het dier in een vervoersbak naar de opvang gebracht.

Het stellen van een diagnose, voorschrijven van antibiotica, toepassen van anesthesie, zetten van breuken, uitvoeren van operaties en euthanasie wordt te allen tijde uitgevoerd door een dierenarts. Voor de vrijwilligers zijn vier verschillende verantwoordelijkheidsniveaus in zorg, welke behaald kunnen worden middels specifieke interne training in combinatie met het opdoen van ervaring bij andere opvangcentra. Uniformiteit in werkwijze wordt gewaarborgd door protocollen op het gebied van intake, veiligheid, zoönosen, intensive care, quarantaine, rehabilitatie, een registratieformulier en opvanglocatie lijst. Deze protocollen en de huisvesting van de opgevangen dieren zijn toegespitst op soortspecifieke eisen en het voorkomen van stress. De deskundigheid van de oprichters is middels gerelateerde referenties en werkervaring in gerelateerde opvang activiteiten aangetoond. Dit is conform artikel 31 van het protocol Beleidsregels kwaliteit opvang diersoorten.

Na succesvolle behandeling gaan de opgevangen dieren, eventueel via een afgesloten uitwintuin, naar een uitzettuin op een externe locatie van waaruit zij terug zullen keren naar de natuur. Indien mogelijk wordt het dier uitgezet nabij de vindlocatie of in een gebied waar de soort van nature voorkomt.

Er wordt een register bijgehouden van de volgende gegevens, die jaarlijks naar het bevoegd gezag gestuurd zal worden:

- diersoort;
- vindplaats van het dier (indien bekend);
- datum van binnenkomst;
- reden van aanbieden;
- brenger (dierenambulance of particulier);
- definitieve bestemming van het dier;
- datum uitzet/euthanasie;
- eventueel adresgegevens van de vinder (vrijwillig).

In het kader van educatie worden bezoekers toegelaten tot een zeer beperkt deel van de opvangfaciliteiten. Hierbij worden egels van achter geblindeerd glas tentoongesteld, op een wijze die geheel toegespitst is op het voorkomen van stress bij de dieren. Alleen individuen die voldoende zijn hersteld en in de fase voor terugplaatsing in de natuur verkeren, zullen worden tentoongesteld.

Conclusie alternatievenafweging

Hiermee heeft u aangegeven dat er geen redelijke alternatieven in werkwijze zijn waarbij er een minder negatief effect op de beschermde soorten optreedt en de doelstellingen worden bereikt. Een andere bevredigende wijze om onnodig lijden van een beschermde diersoort te voorkomen, is niet aanwezig. De werkwijze is afgestemd op de specifieke zorg voor de soort en de deskundigheid van de oprichters en vrijwilligers van Stichting Snorhaar is aangetoond. De alternatievenafweging is voldoende onderbouwd. Er wordt voldaan aan deze voorwaarde voor een ontheffing in het kader van de Wet natuurbescherming voor het onderdeel soortenbescherming.

b) Belangenafweging

Aangedragen belang

We toetsen of de activiteit nodig is op grond van een erkend belang zoals is vastgelegd in de Wet natuurbescherming.

U heeft de ontheffing aangevraagd op grond van het belang genoemd in artikel 3.10, tweede lid, aanhef en onder d, van de Wet natuurbescherming: "ter voorkoming of bestrijding van onnodig lijden van zieke of gebrekkige dieren".

Onderbouwing en beoordeling van belang

In het Algemeen Beleid van 27 september 2023 heeft u aangegeven dat de activiteiten nodig zijn omdat de populaties van aangevraagde soorten achteruitgaan, waardoor de ondersteuning aan hulpbehoevende dieren van deze soorten urgent is. U verwijst hierbij naar het Rode Lijst-overzicht van de Zoogdierverseniging (2020).

Om de kwetsbare populaties van deze soorten te ondersteunen, is vervoer en opvang nodig. U beschrijft dat de druk op dierenambulances binnen de provincie Utrecht groot is, doordat er weinig opvangmogelijkheden voor inheemse diersoorten binnen de provincie zijn. Dit leidt tot lange aanrijd- en vervoerstijden, wat het welzijn van dieren in het algemeen negatief beïnvloedt. Het hoge aantal hulpbehoevende dieren en het lage aanbod aan opvang leidt hiernaast tot een hoge druk op reeds bestaande opvangcentra. Dit leidt tot een afname van beschikbare zorg en het welzijn van dieren, omdat tijd en ruimte steeds meer beperkt raakt.

Ook wil Stichting Snorhaar betere zorg voor de natuur en bekendheid van richtlijnen voor hulpbehoevende dieren bevorderen door educatie activiteiten aan te bieden. Hierdoor zou een hulpbehoevend dier snel zorg geboden krijgen, en zullen wilde dieren zonder hulpbehoefte met rust gelaten worden door de mens.

We hebben uw onderbouwing van dit belang beoordeeld. Uit uw onderbouwing en de stukken blijkt dat er inderdaad sprake is van het verbeteren van dierwelzijn.

Hiermee heeft u aangetoond dat de ruimtelijke ingreep nodig is ter voorkoming of bestrijding van onnodig lijden van zieke of gebrekkige dieren.

Conclusie belangenafweging

Hiermee heeft u aangetoond dat de opvang- en educatie activiteit nodig is vanwege een wettelijk erkend belang. Er wordt voldaan aan deze voorwaarde voor een ontheffing in het kader van de Wet natuurbescherming voor het onderdeel soortenbescherming.

c) Ecologische beoordeling

Effect van de ruimtelijke ingreep op de aanwezige beschermde soorten

De activiteiten leiden tot het opvangen en hanteren van de egel en de eekhoorn. Hierdoor worden deze dieren gevangen, vervoerd en in sommige gevallen gedood. Dit betekent dat er sprake is van het overtreden van de verbodsbepalingen uit de Wet natuurbescherming. Ontheffing van de Wet natuurbescherming is daarom noodzakelijk.

In het Algemeen Beleid van 27 september 2023 beschrijft u dat een beperkt, maar positief effect verwacht wordt van de activiteiten op de dalende, landelijke populaties van de op te vangen diersoorten. De werkzaamheden van een extra opvangcentrum verlicht de druk op reeds bestaande opvangcentra.

Op regionaal en lokaal niveau wordt een groter, positief effect verwacht dan op landelijk niveau. De diersoorten worden ondersteund wanneer hulpbehoevende dieren worden behandeld en succesvol worden teruggeplaatst in hun eigen populatie binnen de provincie Utrecht.

De educatie van Nederlanders door informatievoorziening voor bezoekers ter plaatse en middels informatieve campagnes zou leiden tot een meer diervriendelijke houding van mensen, met oog voor dierwelzijn en kennis over het al dan niet hulp aanbieden aan dieren.

Conclusie ecologische beoordeling

De opvang- en educatie activiteiten doen geen afbreuk aan het streven de populaties van de egel en de eekhoorn in hun natuurlijke verspreidingsgebied in een gunstige staat van instandhouding te laten voortbestaan. Hierdoor worden hulpbehoevende dieren verzorgd en, indien mogelijk, uitgezet in hun natuurlijke leefgebied en wordt bijgedragen aan kennisvermeerdering van mensen over de beschermde soorten. Er wordt voldaan aan deze voorwaarde voor een ontheffing in het kader van de Wet natuurbescherming voor het onderdeel soortenbescherming.

2.5 Conclusie toetsing aan de ontheffingsvoorwaarden

U heeft voldaan aan alle drie de voorwaarden voor een ontheffing van de Wet natuurbescherming voor het onderdeel soortenbescherming. Stichting Snorhaar voldoet aan protocol "Beleidsregels kwaliteit opvang beschermde diersoorten", beschikt over vakbekwame dierverzorgers en voert register zoals beschreven in artikel 4.9 van het Besluit houders van dieren. Daarom verlenen we u ontheffing als bedoeld in artikel 3.10, eerste lid en 3.25, vierde lid, van de Wet natuurbescherming.

Aan deze ontheffing van de Wet natuurbescherming hebben we voorschriften en het "Protocol opvang niet aangewezen diersoorten en beschermde diersoorten" verbonden. Deze voorschriften (bijlage 1 van deze beschikking) en het protocol (genoemd in voorschrift 12) moeten samen nageleefd worden en maken integraal deel uit van deze ontheffing.

3. Aanvullende informatie

3.1 Inwerkingtreding van dit besluit en verzending van deze beschikking

Dit besluit treedt in werking vanaf het moment dat het aan u verzonden is.

De mededeling van dit besluit verschijnt binnen twee werkdagen na verzending ook op www.officielebekendmakingen.nl.

De provincie hecht veel waarde aan een goede samenwerking en bevordert dat de verschillende overheidsinstanties zo veel mogelijk gecoördineerd optreden. Informatie-uitwisseling is daarom belangrijk.

We verzenden deze beschikking aan Stichting Snorhaar en een afschrift van de beschikking aan:

1. Regionale Uitvoeringsdienst (RUD) Utrecht;
2. Gemeente Utrecht.

3.2 Bezwaar indienen

Belanghebbenden kunnen bij Gedeputeerde Staten van Utrecht bezwaar indienen tegen dit besluit binnen zes weken na de verzenddatum van deze beschikking. De datum van ontvangst van het ondertekende bezwaarschrift bepaalt of het binnen deze termijn van zes weken valt. We raden u daarom aan zo snel mogelijk het bezwaarschrift in te dienen. U kunt op de volgende manieren een bezwaarschrift indienen:

1. Via het formulier "Bezwaar maken tegen een beslissing van de provincie". U vindt dit formulier op www.provincie-utrecht.nl.
2. Via een zelfgeschreven bezwaarschrift.

Print het ingevulde formulier of het zelfgeschreven bezwaarschrift, onderteken het met een "natte handtekening" en stuur het inclusief eventuele bijlagen per post naar:

Provincie Utrecht
t.a.v. de secretaris van de Awb-adviescommissie
Postbus 80300
3508 TH Utrecht

Aan de behandeling van een bezwaarschrift zijn geen kosten verbonden.

Let op: het indienen van een bezwaarschrift stelt de inwerkingtreding van het besluit niet uit. Vindt u het belangrijk dat een rechter met spoed kijkt naar de werking van het besluit, voordat Gedeputeerde Staten van Utrecht een beslissing nemen op uw bezwaarschrift? Dan heeft u de mogelijkheid om een voorlopige voorziening aan te vragen bij de rechtbank. Een voorlopige voorziening is een apart proces, naast het bezwaar. Het is een speciale maatregel zolang het bezwaar nog in behandeling is. De voorzieningenrechter kijkt in dat geval of er een spoedeisend belang is en komt met een uitspraak of de werkzaamheden op basis van het besluit wel of niet mogen starten of doorgaan. U moet op het moment dat u een voorlopige voorziening aanvraagt al wel een bezwaarschrift ingediend hebben. Het verzoek om een voorlopige voorziening stuurt u naar:

Voorzieningenrechter van de Rechtbank Midden-Nederland
Sector bestuursrecht
Postbus 16005
3500 DA Utrecht

Aan de behandeling van een voorlopige voorziening zijn kosten verbonden. Meer informatie hierover vindt u op www.rechtspraak.nl.

3.3 Andere ontheffingen, vergunningen of toestemmingen

Het kan zijn dat u voor uw project ook andere ontheffingen, vergunningen of toestemmingen nodig heeft op grond van andere wetten of verordeningen. Neem voor meer informatie hierover contact op met uw gemeente en/of regionale uitvoeringsdienst.

Heeft u een vraag over dit besluit? Neem dan contact op met het Servicebureau Domein Landelijke Leefomgeving via servicebureau@provincie-utrecht.nl en 030 258 91 11.

Wanneer u contact opneemt, geef dan het zaaknummer van de aanvraag door (dit zaaknummer vindt u bovenaan deze beschikking). Dan kunnen we u zo snel mogelijk helpen.

Hoogachtend,
Gedeputeerde Staten van Utrecht,
namens hen,

Teamleider Vergunningverlening Natuur en Landschap
Domein Landelijke Leefomgeving

Bijlage 1: Voorschriften bij de ontheffing

We hebben aan deze ontheffing de volgende voorschriften verbonden:

1. We verlenen de ontheffing alleen voor de soorten en verboden handelingen die in dit besluit genoemd zijn.
2. Deze ontheffing geldt alleen voor de activiteiten die conform de aanvraag uitgevoerd worden, voor zover in deze ontheffing zelf niet anders aangegeven is.
3. Worden er bij de uitvoering van de activiteiten andere beschermde soorten aangetroffen? Of zijn er andere verboden handelingen noodzakelijk? Dan moet de ontheffinghouder direct contact opnemen met het servicebureau van de provincie Utrecht (servicebureau@provincie-utrecht.nl of Archimedeslaan 6, postbus 80300, 3508 TH te Utrecht).
4. Deze ontheffing kan alleen gebruikt worden door (medewerkers van) de ontheffinghouder of haar rechtsopvolgers of in opdracht van de ontheffinghouder handelende (rechts-)personen. De ontheffinghouder of haar rechtsopvolgers blijven daarbij verantwoordelijk voor de juiste naleving van deze ontheffing.
5. Deze ontheffing geldt uitsluitend voor het in voorgaande ontheffing genoemde adres, te weten: Tuincentrum Steck Utrecht, Gageldijk 3, 3566 ME te Utrecht.
6. Stichting Snorhaar heeft de mogelijkheid om specifiek voor voederouders, binnen de provincie Utrecht, adressen door te machtigen waar zich locaties voor het onder zich hebben van egels, eekhoorns, hazen en konijnen kunnen bevinden. Van de dieren die zich op deze locaties bevinden, dient een digitale administratie bijgehouden te worden. Deze digitale machtigingsadministratie dient te allen tijde op de volgende locatie aanwezig te zijn: Tuincentrum Steck Utrecht, Gageldijk 3, 3566 ME te Utrecht. De digitale administratie dient jaarlijks vóór 1 februari aangeleverd te worden bij het servicebureau van de provincie Utrecht (servicebureau@provincie-utrecht.nl), o.v.v. het zaaknummer.
7. Aanvullend op voorschrift 6 van de ontheffing, is het onder zich hebben en bezit van egels en eekhoorns door een gemachtigde alleen toegestaan voor de eerste 24 uur. Voor opvang langer dan 24 uur moet op grond van deze ontheffing eerst instemming worden verzocht aan de provincie Utrecht (via servicebureau@provincie-utrecht.nl) onder vermelding van de volgende gegevens:
 - a) de naam van de gemachtigde;
 - b) de adres- en contactgegevens van de opvanglocatie;
 - c) een onderbouwing van de deskundigheid en ervaring van de gemachtigde met de opgevangen dieren.
8. Op de opvanglocaties genoemd in voorschrift 5, 6 en 7 dient een afschrift van deze ontheffing en de bijbehorende brief aanwezig te zijn en op eerste verzoek te worden getoond aan de daartoe bevoegde toezichthouders of opsporingsambtenaren.
9. Vervoersbewegingen per opgevangen individu moeten zoveel mogelijk beperkt worden. Hiertoe dient het opvangadres per individu na de eerste 24 uren-opvang niet meer te wijzigen. Wanneer hiervan afgeweken wordt, moet dit met een duidelijke onderbouwing opgenomen worden in het behandelplan van het betreffende dier.
10. De ontheffinghouder dient jaarlijks vóór 1 februari over de in het voorafgaande jaar opgevangen dieren te rapporteren aan de provincie Utrecht. Deze rapportage dient in ieder geval de volgende gegevens te bevatten:
 - a) diersoort;
 - b) vindplaats van het dier (indien bekend);
 - c) datum van binnenkomst;
 - d) reden van aanbieden;

- e) definitieve bestemming van het dier;
 - f) indien een dier langer dan maximale duur conform artikel 21 van de Beleidsregels kwaliteit opvang diersoorten in het opvangcentrum verblijft, wordt een met argumenten onderbouwd behandelplan opgenomen in het register, bedoeld in artikel 37 van de Beleidsregels kwaliteit opvang diersoorten, inclusief een verwachte datum van loslaten.
11. De provincie kan ingevolge artikel 5.4, lid 1 van de wet op elk moment haar instemming intrekken indien gehandeld wordt in strijd met een wettelijk of aan deze ontheffing verbonden voorschrift.
 12. De ontheffinghouder handelt overeenkomstig het protocol 'opvang niet aangewezen diersoorten en beschermde diersoorten' zoals dat is opgenomen in de bijlage, conform artikel 3, bij het Besluit van de Staatssecretaris van Economisch Zaken van 1 januari 2017 houdende vaststelling van beleidsregels over de kwaliteit van de opvang van beschermde inheemse diersoorten, beschermde uitheemse diersoorten en diersoorten die hier niet zijn opgenomen.